

תורה אור • פרשת בא • מאמר 2

למען תהי' תורת ה' בפיך כי ביד חזקה...

”כדי שתהיה תורת ה' בפיך”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/bo/2](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/bo/2)

1 למען תהי תורת ה' בפיו כי ביד חזקה הוצאך ה' ממצרים. ולכאורה הוא תמוה וכי מה ענין התורה ליציאתם להזכירם.

"כדי שתהיה תורת ה' בפיו, כי ביד חזקה הוציאך ה' ממצרים". לכאורה הדבר תמוה: מה הקשר בין התורה ליציאת מצרים, עד שהן מוזכרות יחד?

ולהבין ענין התורה דהנה כתיב וידבר הוי" אל משה לאמר קדש לי כל בכור ובאמירת משה כתיב ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים כו' וכמוהו רבים במקרא.

כדי להבין את ענין התורה: נאמר "וידבר הוי" אל משה לאמר: קדש לי כל בכור", ועל אמירתו של משה נאמר "ויאמר משה אל העם: זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים" וכו'; וכיוצא בזה יש פסוקים רבים.

ולהבין זאת ביאור מצות והגית בו יומם ולילה ואף שיש כמה דינים שאינן נוהגין בזה הזמן והנהוגים אינם שווה לכל נפש:

כדי להבין זאת, יש לבאר את מצוות "והגית בו יומם ולילה", אף שיש כמה דינים שאינם נוהגים בזמן הזה, והדינים הנוהגים אינם שווים לכל נפש.

2 אמנם הנה יש ב' מיני אהבות. יש אהבה שנמשלה למים כדכתיב מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה שהולך תמיד בלי שינוי ותוספות ומגרעת כלל כתמול שלשום כמאז כן עתה.

אכן, יש שני סוגי אהבה. יש אהבה שנמשלה למים, כמו שכתוב: "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה". היא זורמת תמיד בלי שום שינוי, תוספת או מגרעת, כמו אתמול ושלשום; כפי שהייתה אז, כך היא עכשיו.

ויש אהבה שנמשלה לאש כדכתיב רשפיה רשפי אש כו'. והוא שמתענע תמיד ברצוא ושוב. וכי אהבות הללו נמשכו מבי דעות שבאדם.

ויש אהבה שנמשלה לאש, כמו שכתוב: "רשפיה רשפי אש" וכו'. כלומר, היא נתונה בתנועה מתמדת של רצוא ושוב. שתי האהבות הללו נובעות משתי דרכי הכרה שיש באדם.

3 והנה כתיב בנים אתם לה' אלהיכם שהוא ית' אוהב אותנו כאב את בנו וממיל' נמשך לדעת אותו כמים הפנים כו'

כעת, נאמר: "אתם ילדים לה' אלקיכם": הוא, יתברך, אוהב אותנו כפי שאב אוהב את בנו. וממילא, כשאנו יודעים זאת, מתעוררת בנו אהבה אליו, "כמו שהמים משקפים את הפנים" וכו'.

והוא כמים דייקא שהולך בתמידות שוה בלי שום שינוי. שכן אהבת האב שעל בנו לא ישתנה לעולם. והדימוי הוא דווקא למים, הזורמים תמיד באחידות וללא כל שינוי; שכן אהבת האב לבנו לעולם אינה משתנה.

4 ויש דעה אחרת שמכיר בוראו שהניח כל צבא השמים ושמי השמים העליונים ורצה להיות לו דירה בתחתונים

ויש הכרה נוספת: האדם מכיר את בוראו, שהניח את כל צבא השמים ואת שמי השמים העליונים, ורצה שתהיה לו דירה בתחתונים;

דהיינו שיהי שכלו האי"ס ליצמצם בגבולים גשמיים וזאת התורה אשר שם הוא מדבר בדברים גשמיים. כלומר, ששכלו האי"סופי יצמצם בגבולות גשמיים. וזוהי התורה, שבה הוא מדבר על עניינים גשמיים.

5 והכל בשביל אהבתו אותנו שלא כדרך הטבע כי אהבה מקלקלת את השורה והכל מרצונו ית' שכרצונו ית' חכמתו שבשביל שהוא רם ונשא וגבוה מאד יכול להתלבש ביותר גבולי ומצומצם וכל זה הוא משום אהבתו אלינו, שלא כדרך הטבע, שכן "אהבה מקלקלת את השורה"; והכול נובע מרצונו יתברך, שכן כפי רצונו יתברך כך היא חכמתו: מכיוון שהוא רם ונישא ונעלה מאוד, הוא יכול להתלבש גם בדבר המוגבל והמצומצם ביותר.

וזוהו טעמי מצות שהוא רצונו ית' לא נתגלה כי בלתי אפשר להשיגם עד ביאת משיחנו. וזוהו הטעם לכך שטעמי המצוות, שהם רצונו יתברך, לא התגלו: אי אפשר להשיג אותם עד ביאת משיחנו.

6 וזהו נודע בשערים בעלה וגוי מה שיכולי להשיג את הקב"ה הוא בשבתו עם זקני ארץ. וזהו [פירוש] "בעלה נודע בשערים" וגוי: העובדה שאפשר להשיג את הקדוש ברוך הוא היא "בשבתו עם זקני ארץ". פיי בשביל שבתו הוא הורדתו והשתלשלותו עם זקני ארץ. פיי החכמה שבארץ דזקן היינו זה שקנה חכמה. כלומר, בזכות ישיבתו — ירידתו והשתלשלותו עם זקני ארץ. כלומר, החכמה שבארץ, שהרי "זקן" הוא מי שקנה חכמה.

7 וזאת ישים האדם אל לבו ויתעורר בו אהבה גדולה מאד שלא לחשוב שום רצון בעניניו ועל האדם לשים זאת אל לבו, ולהתעורר באהבה גדולה מאוד, עד שלא יחשוב על שום רצון בעניניו שלו,

רק יבטל רצונו מפני רצון שמים שלא יהיה לו רק רצון א' לעבודת הבורא וכרצונו יעשה השכל ג"כ שהשכל נמשך אחר הרצון.

אלא יבטל את רצונו מפני רצון שמים, כך שיהיה לו רצון אחד בלבד: לעבודת הבורא. גם השכל יפעל לפי רצונו, שכן השכל נמשך אחר הרצון.

8 וכמו שמצינו בגמ' גבי שוחד דאמר אי בעי טעין הכי והיינו משום שרצונו נוטה לזה דגם השכל השלים אתו

וכפי שמצינו בגמרא בעניין שוחד, שהדיין אמר: "אם ירצה, יוכל לטעון כך". הדבר נבע מכך שרצונו נוטה לכיוון הזה, ולכן גם השכל השלים עם הנטייה.

וכמו שהשי"ת רוצה להיות לו דירה בתחתונים שלא כדרך הטבע להיות א"ס בלי גבול מוגבל ומצומצם וכשם שהקב"ה רוצה שתהיה לו דירה בתחתונים, שלא כדרך הטבע — שהאין סוף, שאין לו גבול, יהיה מוגבל ומצומצם —

כמו כן יעשה האדם רצונו להפרד מן הגוף והטבע לדבקה בו יתב' ושלא כדרך הטבע. ולכן נאמר והגית בו יומם ולילה. לא ישבות יומם מלראוי לרצונו ית'.

כך גם על האדם לעשות את רצונו להיפרד מן הגוף ומן הטבע, כדי לדבוק בו יתברך, ושלא כדרך הטבע. לכן נאמר: "והגית בו יומם ולילה" — עליו שלא לחדול ביום מלכוון אל רצונו יתברך.

וזהו כבודו של מקום באהבתו אותנו מתלבש ומגביל ומצמצם וממנו יראה האדם וכן יעשה וחי כו': וזהו כבודו של מקום: מתוך אהבתו אלינו הוא מתלבש, מגביל ומצמצם [את עצמו]; וממנו יראה האדם ויעשה כמוהו, ויחיה וכו'.

9 וזהו למען תהיה תורת ה' בפיו כי ביד חזקה הוצאך כו'. פי' דכ"מ שנאמר יד אינו אלא ימין (מנחות דף י') שהוא רחמים ונאמר ועברתי בארץ מצרים.

וזהו [פירוש] "כדי שתהיה תורת ה' בפיו, כי ביד חזקה הוציא אותך" וכו'. כלומר, בכל מקום שנאמר "יד", הכוונה היא דווקא ליד ימין (מנחות דף י'), שהיא מידת הרחמים; ונאמר: "ואעבור בארץ מצרים".

פיי שהעביר על מדותיו שעשה דינים במצרים אע"פ שמדותיו לרחם ולהטיב לברואיו והכל מחמת אהבתו לישראל כמשל האב בעבור אהבתו שרוצה לעשות חסד עם בנו כובש חסדו וכועס על אחרים המצעים את בנו.

כלומר, הוא העביר על מידותיו: הוא עשה משפט במצרים, אף שמידותיו הן לרחם על ברואיו ולהטיב להם. כל זה היה מתוך אהבתו לישראל, כמו כמשל האב, שמתוך אהבתו ורצונו להיטיב עם בנו הוא כובש את חסדו וכועס על אחרים המצעים את בנו.

10 וזהו ביד חזקה שהוא הימין היתה כבושה בכדי להוציאם ממצרים והיה שינוי שלא ע"פ הטבע לכן תהיה תורת ה' בפירך לעשות רצונך כרצונו וכיון שהכל הוא מרצונו הפשוט הוצרך לצמצם בכדי שיוכל העולם לקבלו.

וזהו [פירוש] "ביד חזקה": [היד], שהיא ימין, הייתה כבושה כדי להוציאם ממצרים, והיה כאן שינוי שאינו על פי הטבע. לכן "תורת ה' תהיה בפירך": לעשות את רצונך כרצונו. ומכיון שהכול הוא מרצונו הפשוט, היה עליו לצמצם [את עצמו] כדי שהעולם יוכל לקבלו.

ולכן נאמר פעם ויאמר הוי אל משה ופעם לא נאמר אמירת הוי אל משה אלא אמירת משה

ולכן נאמר פעם: "ויאמר ה' אל משה", ופעם לא נאמר שה' אמר למשה, אלא שמשה אמר

אל העם כפי כח ויכולת העם שיוכלו לקבל כך צמצם את עצמו והכל גלוי וידוע לפניו באיזה אופן יוכל לצמצם בכדי שיוכל העולם לסובלו:

אל העם: בהתאם לכוחו וליכולתו של העם, לפי מה שיוכלו לקבל, כך צמצם את עצמו. והכול גלוי וידוע לפניו: באיזה אופן יוכל לצמצם [את עצמו], כדי שהעולם יוכל לשאת זאת.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/bo/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק